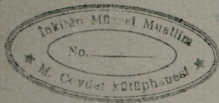

۲ اگستوس ۱۹۱۷

صافی : ۴

برنجی سہ

بکرم محمد علی

علم ، صنعت و اخلاق دار الحقیقہ مجموعہ

ادبیات مصاحبه لری

برمدیت زمره منسوب

ادبیاتلرده مشترک قیمتلر : شکل

بدیعات تدقیقلرنده صیق صیق تکراریدن کله لردن بری ده « شکل » « forme » کله سیدر ؟ اکثریتله « اساس fond » مقابلی اولاروق قولانیلان بولکله قارش یته هان عینی مفهومی افاده ایدن « ادا - exécution » تمیزی ده واردرکه بونک ده مقابلی « تفهم و تلقی Conception » در. صنعتده شکل ایله اساس عینی شیمی یوقسه آیری آیری شیرلی اولدینی حقده بدیعایخیلر آراسنده مختلف تلقیلر تصادف اولونور. هپسی ، کندی سیسته مارینه کوره ، آیری آیری یوللردن حرکت ایدم دک یوایی نتیجه دن برینه واصل اولورلر .

مستلانی قاریشدر مرامق ایچون ، بزم بومقاله ده کی « شکل » تمیزندن دوغورودن دوغریه یوقاریکی معنای قصد ایتمه دیکمزی ابتدا سوبله یلم . بزم موضوعی تشکیل ایدن « شکل » دن مقصد ، عومیتله قبول اولوتان اوج بویوک ادبی نوعک- یعنی « لیریزم » داستان، درامک- خارجی، غیر مجرد تظاهر لیدر ؛ یعنی، هر هانکی جمعیتده اولورسه اولسون ادبی محصولک آلدینی معین طرز لردر : مثلاً ، غرب ادبیاتلرنده « تراژدی » یاخود « رومان » ، رومانک دیگر ایکنجی درجه ده تقسباتی ناصل برر شکل ایسه ، بزده « غزل » ، « قصیده » ، « شهنامه » ، یاخود منظوم خسه ده عینی ماهیتده برر شکلدر. ایشته بز بومقاله ده، قومی ادبیاتلرده کی خصوصی شکللر برمدیت زمره منسبه منسوب ادبیاتلرده کی مشترک شکلردن ، بونلرک اسباب و ماهیتدن بحث ایدم کمنز . یالکمز، بونک لایقله آ کلاشیلیمه سی ایچون « ادبی نوعلر » حقده ابتدا براز معلومات و برمک ایجاب ایدیور .

آوروپاده ادبیات واجتماعیات عالمی ، ادبیاتی ، تا « اوسطو » دن بری کان برتصنیفه اتباع ایدم دک « لیریک » ، اییک ، دراماتیک » دیه اوج قسمه آیردرلر . « اسپنسر » « اجتماعیات اساسلری » آدی اثرینک بشنجی جلدنده، مسلکی مؤسسه لرک تکاملندن بحث ایدرکن ، ایلک ادبی محصوللرده بواوج عنصرک بربریه قاریشوق اولدینی سوبله منسبه ده ، « صنعتک باشلانغیچلری » آدی اثرک مؤلفی « غروس » اوزون وجوق قوتلی اتنوغرافی دلایلرله بونک عکسینی میدانه چقارمشددر. ادبیات متخصصلری ، بومسئله حقده بویوکنی اتنوغرافیک و یردیک پک قیمتلی معلوماتی تمایله برطرفه برافه رق ، محدود

برطاقم تاریخ دللیری ومنطق استدلالرله بتمنز توکنمنز مناقشه لره کیریشمشلرددر. « دوقثور هوغو » قرومول مقدمه سنده بشریتک ادبی تکاملنی شواوچ متعاقب صفحه دن کچمش فرض ایتدیک کی ؟ مقصد « بروتیه رده » مؤخرآ ، نولرک مستقل برر عضویت کی دوغوب یاشادقندن صوکرآ اختیارلا یه رقی نولدرک لری برقاچ مهم جلدیه اثباته چالیشمشدی . بویوک « به نه ده تئو غروس » کی برطاقم بدیعایخیلرک نوعلری انکار ایتمه لیه قارش ، مثلاً « ارنست بویه » کی برطاقم ادبیات مورخلری ده بونی ادبیات تاریخک برقانونی شککنده کوسترمکده درلر. فی الحقیقه « ارنست بویه » ، « لیریزم » ایوه ، درام » عنوانی اترنده بومسئله « بروتیه رده » دن ابی فرقلی برصورتده ایضاح ومدافعه ایتمکده ایسده ، ادبی تکاملک اک بویوک دوره لرنده کی مانلرک ادبیات تاریخلرینه کوره تنظیم ایدیش اولان بوفرشیه نلک، پک بسیط برسوسو لوی تنقیدی اوکنده هان یقیلمه محکوم اولدینی خاطر دن چقارنلامه لیدر. ابتدائی مانلرک، ایلک نظرده برادیانچی ایچون پک قیمتسز کورونه نلک ادبیاتلری ، یعنی، ادبی تکاملک ایلک صحنه لری کورولوب آ کلاشیلیمه دن، یالکمز برقاچ غرب ادبیاتنک مؤخر صفحه لره کوره غندی بوفرشیه یوروتمک واونی برقانون شککنده عرض وایضاح ایتمک ، جراتکانانه اولدینی درجه ده علمی قیمتدن محروم برحرکتدر. ایلریده بومسئله اوزرنده براز اوزونجه توقف ایدم کمنز ایچون ، شیمدیک داهافضله ایضاحه لزوم کورمیورز .

هر هانکی برجمیتده ادبی محصوللرک آلدینی معین و غعنوی طرز لر دیک اولان « شکل » لره کمنجه ، بونلرک « اوج اساسی نوع » مسئله سنک حل صورتیه هیچ برعاققلری یوقدر ؟ اومسئله ناصل حل ایدیایرسه ایدیاسین، هر حالده اوج عنصر دن برنی یاخود برقاچی حاوی اولان هر هانکی براترک، مختلف قیومله کوره معین و متبلر برطاقم شکللرده تجلی ایده جکی محققدر . عینی زمره یه منسوب جمعیتلرده بوشکلر اساس و ماهیت اعتباریلر بربرینک عینی اولمله برابر ، طبیعی ، آیری آیری طرز لرده تبلر و تمضو ایتمشددر . بعضیلری « شکل » ی یالکمز « بره تنقیق طرز » دن عبارت فرض ایدم دک اولک « بدیی قیتم » ی اولمادینی و بوعایتار ایله بدیعایخی ایچون برامیتی بولونامیه چقنی سوبلرلر. حالبوکه، قوملرک ایلک ادبیاتلری تدقیق ایدیه جک اولورسه ، « شکل » که « معشری تلقی Conception Collective » نلک « غعنوی افادهمی » اولدینی، یعنی شخصک فوقده بدیی برشأ نیت کی تلقینی ایجاب ایتدیک درحال آکلاشیه بیلیر . فردی شخصیتلرک هنوز شکل ایده میجکی بویوک دورلرده ، قومک ادبی شخصیتی ، صنعت تلقیسی ، اودوره مخصوص اولان شکللرده

فقط، هر نه اولورسه اولسون، « ساغو » شكلك توركلرك قومی دورمه سنده بدیی برشأیت اولدیی محققدر . ایسته كرك بونلر كرك بونلره بکزه بن سائر شكلر بزه آغلی صورتده کوسته برکه اونلر بدیی اجتماعیات اعتباریه جوق اهمیتلی، منشألری اعتباریه یالکیز بدیی دکل حق دینی برقیته ده حائر بدیی شأیتلردر . « لریك » ، « ایك » ، « دراماتیک » ، عنصرلر قومك هر دورده کی ادبیاتده بولونه یایلر . علم نقطه سندن اصل مهم اولان جهت، بوساسی عنصرلر هر قومك خصوصیتلرینه کوره آلاچی قومی شكللرک تدقیقده در . آیینی برماهی حائر اولان بواله اسکی قومی شكللردن باشقا، بیه بودورك آزجوق مؤخر صفحه لریته عائد دیگر برطاق شكللر داه و اردرکه، اونلر، علی بسته لرك آیریلقلری اوزرینه تأسیس ایدیلش اولوب ادبیات ایله علاقه لرندن زیاده موسیقی ایله رابطه لری بولونان شكللردر : « وارساخی » ، « تورکی » ، « تورکانی » ، « قوشوق : قوشمه » کی . وارساخی ، اساساً « وارساق » عشریته عائد بسته لر دیمکدرکه، مؤخرآ، تورك مملکتلرینك مختلف برلریته بونام آتنده داغلمشدر ؛ بوکونکی شرقلر کی، دردنجی مصرای « باغلامه » یعنی « نقرات » طرزنده اولور؛ و هجوزنك مختلف طرزلریه یازیلر . كذلک تورکی، تورکانی ده، توركلرك و توركلرک بسته لریه اوقونان شعرلر دیمکدرکه وارساخی طرزنده ترتیب اولونور . « قوشوق : قوشمه » به کلیجه ، حالا دوام ایدن بو طرز حقدده فضلہ ایضاحاته حاجت کورمبورز ؛ یالکیز ، قوشمه لرك اسکیدن معین بر بسته یه کوره اوقوندقلری سکزنجی عصره عائد موسیقی کاتبلردن قولایجه آکلاشلمقده در . اساساً « قوشوق » تردیف ایتك معنائه درکه، بوراده، بسته لری کفته یه تردیف ایتك مقامنده در . بونون بویكجه یی قسم تقسیمانده اصل محوری « موسیقی » نك تشکیل ایدییکی ، و بونلرك، موسیقی ایله ادبیاتك هوزیکدیكرندن آیریلما دینی قوم دورمه سنك بقیلری شكلنده تلقی اولوغمای لازم کلدییکی اوتوولما ایلدر . مع مافیه بوتقد برده ییله ، یه بونلرك، شخصی اراده نك فوقده غیر مجرد بدیی برر شأیت اولدینی وضوح ایله کوردولور .

بو قومی دورده شكللر جوق اصلی و یاهانچی تأثیرلردن اوزاق اولقله برابر، قومك محدود و مشترك شخصیتله هم آهنگ اولارق، جوق محدود، وفردی تبدلله ارغامقندن آزادده در . بردومه اجتماعی اصطفا نتیجه سنده تبلر و تمضو اغش اولان ترتیب طرزی ، آرق فردی هوسلره کوره دكشه مز . بعضاً وقوع بولان اوافق تفك تحوالله ، صرف تصادفه تابمدر . فقط، یکی برمدنیت داترهمه سته کیرنجیه ، - بالخاصه بو مدنی تشکیل

تبلر ایتش دیمکدر . او قوم ، او دورده ، بونون ادبی محصوللری عین شكللره صوقفه مجبوردر . بو شكللر ابتدا معین و قطعی بر ترتیب طرزینه ، یعنی قطعی بر « ته قیق » ، مالک دكللردر ؛ فقط، یاواش یاواش، مختلف مؤثرلر آتنده بو « ته قیق » لره تیاره باشلار . بزقوی ادبیاتلرده معین شكللری معین « ته قیق » لریه کوردمکده . شكللرک قطعی کسب ایتكله برابر، ترتیب طرزینك هنوز قطعیله شمه مش، متموج بولوندینی دورلده ییله ، شكل ، یه فردك خارجده و فوئده بدیی بر شأیتلدر ؛ متموج طرزلرك اجتماعی بر اصطفا یه اوغرایه رق نهایت قطعیله شمه سده ، یه فردك اراده سی فوقده بر حاده کی تلقی اولونلدر .

قوم دورمه سنده، بوشكللرک خارجی تأثیرلردن نه قدر آزاده ، نه قدر شخصی اولدینی یعنی زمانده شرك اجتماعی منشألری کوسترک اعتباریه نه درجه معیندار بولوندینی ایضاح ایچون، تورك ادبیاتك بودوره مخصوص اولان بعضی شكللری بیهجه تدقیق ایدم : شرك اجتماعی آیریلردن جقدینی، ابتدا رقص و موسیقی ایله مترافق اولدینی ، و دینی ماهیتی غالب ایتدکن صورکرا ییله اوزون مدت موسیقی ایله ارتباطی محافظه ایتدییکی ، بوکون، بدیی اجتماعاتك متعارف لرندن برنی تشکیل ایدر . اسکی تورکجه ده کی « كوك » ، کله سی ، بونی اثبات ایچون ، ایی بدلیلدر : چونکه بوگله عینی زمانده « بسته - شركه عروخی - هر شهرده سنده بر یاییلان کولونج بر دستان » معنالیته کلیر . ایسته اسکی تورك ادبی شكللری ده، طبق بونك کی، شرك آیینی ماهیتی صریح صورتده کوسته رمکده در : مثلاً « قصیده » ، دستان ، معنائه کله « اوزان » ، کله سی ، بوقومی دورمه عائد اسکی بر شكلی افاده ایدر . اسکی تورك حیاتنده موجود اولان عمومی آو آیریلردن ، قریان ضایفلردن چیقان بوشكللرک اسکی « ته قیق » یی بیلمه مکله برابر ، او ضایفلرده ترنم اولونان قهرمان دستنالیته ، بالخاصه اوغوزخان دستنائه علم اولدینی قطعی اولارق بیلمورز . ایسته کورونیورکه بو شكل تمامیله ملی و شخصی اولوب خارجی تأثیرلردن مصون قالمش واسکی آیینی ماهیتی عصرلجه محافظه ایده ییلمشدر . دیمک اولورکه « معشری تلقی » نك « معنوی بر افاده سی » در؛ یعنی فردك فوقده غیر مجرد بدیی برشأیتلدر . طبق بونك کی مثلاً « ساغو » لری کوستره یاییلز : اسکی تورکجه ده مرثیه معنائه کله بون ادبی شكل ، اسکی تورك حیاتنده کی « بوغ » - لر دن یعنی عمومی ماتم آیریلردن چیقمشدر . مختلف زمانلرده و مختلف محالرده کی توركلر آراسنده عصرلجه یاشاییان و حالده مختلف طرزلرده یشه یاشامقده اولان بو « ساغو » لرك اسکی « ته قیق » یی طبیی بیلمورز .

تأیید اعتباریله ده يك مهمد . آوروپا ادبیاتلرندن هرهانکی بری بوتقطه دن تدقیق ایدمك اولورسوق ، اونك اك اسکی قومی شکلری ، مؤخرأ مشترک مدیتک کتیردیکی بیکي مشترک شکلری ، اونلرک نه درجهیه قدر تبدلاره اوغرا دیغنی ، بوتون سبیلره آکلاهییلیرز .

بزم « امت دوری » یادکاری اولان قلاسیق ادبیاتقزی بواعتباریه یکی واوزون برتدقیقن کچمرك ، اساسا هر بلردن کلن برطاقم شکلرک عجم ، تورک ، هندستانی ، کرد ادبیاتلرند . نهکی تحوللره اوغرا دیغنی ، بوختلف قوملرک اوشکلره کندی شخصیتلرندن نملر قانقلری برر برر آکلامق هر حالده چوق فائده لی ایسه ده ، بوتقصیلاتی شمدیلک ایلری به برافهرق برقاچ بسیط مثال ایله اکثفا اتمک مجبور یقنده بولونیورز . مثلافیسده یاخود غزل ... بونلرک هرا یکسی ده هرب حرشندن دوغش ویاواش یاواش معین بر « ته قیق » ، مالک اولمش شکلدر . لکن بونلر عجملره کچمجه قصیده ده غزلده ، ماهیتی واسع برنسیده دکیشدیرمش ؛ آندن ، چولدن ، دوه دن ، دوه چیدن ، کارباندن بحث ایدن ، قادیلر حقنده چوق آجق وچوق سربست برلسان قوللایان عرب شکلی ، عجملره اوشکلده دوام اتمه مشدر . « معزی سمرقندی » نک « ای ساربان منزل مکن جز در دیار یارمن » مصرایله باشلایان اری کبی ، هرب قصیده سنی خاطراتان بعضی پارچلره ، یک طیبی ، تصادف ایدیه یلیر . فقط بوتون بوکی اوفاق مشاهیرله رغما ، عرب قصیده و غزلیله عجم قصیده و غزلی حتی شکلک نقرطانی اعتباریله ده بریزندن درحال آریلیر . عینی حالی مثلا « شهنامه » شکلیله « خسه » شکنده ده عینی وضوح وقطعته کوره ییلیرز : بویکی « هم شکل » ندیه ییلیرکه ، تمامیه عجم ماهیتی محافظه ایش ، موضوعلری اسکی عجم میتولوزیسندن ، اسلامیتدن اولکی ایران تاریخندن آمش ، عرب تأثیرندن چوق اوزاق قالمشدر . « لایلا و مجنون » ، « یوسف ذلیخا » کی اسلام وعرب اطباعلری طاشیان برقاچ محدود موضوع استنا ایدیه کلک اولورسه ، عجملرک منظوم حکایه لری تمامیه ملی برماهی حائر عد اولونه ییلیر . اسلامیتدن اولکی ایران ادبیاتی لایقهلر تدقیق وایضاح اولونه جق اولورسه ، اسلامیتدن صورکرا کی عجم ادبیاتک اوندن نه قدر ملهم اولدیغنی وعرب شکلرینک قبوله رغما اسکی روحی اسلامی شکلر آئنده ناصل محافظه ایتدیکی یک قوای آکلاشیا جقدر . مع مافیه ، بوخصوصه کی تدقیقات چوق اکسک بولوندیغنی شوزمانده ییلره بومدعایی انباته کافی درجده قوتلی دلایلر واردر .

اسکی زنکین عجم حرق ، عرب شکلری آبرکن ، ابتدا

ایدن شی ، اجتماعی قیمتلرک یوکسکی اولان دین ایسه - اووقت ، اودی نشر ایدن تومک ادبی شکلری مذکورمدیت دائره سنه منسوب دیکر قوملره ده کچر . آتجاق ، بونک ختلف طرزلی و بوطرزلردن هرینک آری آری سبیلری بولوندیجی جهته ، مسئله یی براز توسیع ایدم :

ابتدا دینی آیینلردن جقهرق یاواش یاواش تیار ایدن شکلر ، یوفایده سوبلرکیمز کبی ، مطلقا بر قوم « معشری تاقی » سنک عنعنوی افاده سیدر ؛ یعنی اونک کندی حرشندن دوغار . صورکرا ، هرهانکی برسبیله دیکر بر قومه انتقال ایتدیکی زمان ، اوقوم حرشک قوت درجه سنه کوره آز ویا چوق تحوللره اوغرا در . کچن مقاله مرده ، اسلام مدیتی زمره سی انجند عرب حرشندن قویان شیلرک ناصل تعمم ایتدیکنی ، اونلره عجم حرشک ناصل کندی شکلی ، شخصیتی ویردیکی حالده ، بزده یکی مدیت شکلرینک اسکی حرث ایله اویوشمه یرق هرا یکسینکده آری آری یاشادیغنی ، و بوندن دولایی بزده کچن یکی شکلرک تورک شخصیتدن یک آز متاثر اولدیغنی ، بناء علیه بزم امت ادبیاتقزی چوق شخصیتدن محروم وبالتبعه چوق مرضی عد اتمک لازم کادیکنی آکلاشمشدر . بوجهلرک تفصیله کیریشمه دن اول ، باشقا مدیت دائره لرند ادبی شکلرک ناصل تحوللره اوغرا هر ق انتقال ایتدیکنی کوسترمک اوزره « تراژدی » یی برمال اولاراق آلاچجز : تراژدی ، اساساً یونانی برشکلدر ؛ اونک ترتینده برطاقم خصوصیتلر واردر که دینی آیینلردن چقدیغنی کوسترن ایزلر مثابه سنددر . « قورا chœur » لر ، شخصلرک آزلی ، محاوره طرزلری ، حتی بونک منظوم یازیلشی ، علی العاده بر تصادفدن یاخود فلان ویا فلان فردک کیف وهوسدن دوغش برکیفیت دکلدر . تراژدینک تاریخی منشأ یی کوسترن بو عنعنوی عنصرلر زمان زمان بویوک تحوللره اوغرا مقله ، « نورید » ایله « سوفوقل » و « اشیل » آراسنده بویوک فرقلر بولونه تله برابر ، یونان تراژدینسک عمومی سبایی یک بارز خطلری حاویدر .

لاتین ادبیاتنده تراژدی یی ینه کور دیورز : فقط لاتین تراژدیسی یونانکینکه یالکیز خارجی سجه لری اعتباریه بکزیور ؛ شکلده کی بو مشاهبت اونک اساسده یونان تراژدیسندن یک چوق آیرئاسنه مانع اولما یور . صورکرا « قورنهی » ایله « راسین » ده تراژدی کندی شخصیتلری قویهرق بوسکی یونان شکلی فرانسزلاشدیریورلر . « آرنست بوه » بومسئله یی « تراژدی » عنوانی بر مقاله سنده بوسوتون باشقا بر نقطه دن اوزون اوزون تدقیق وایضاح ایدیورکه ، بوتون او مطالعات ، بزم شکلرک انتقالی حقنده کی فکرلرمزی

بر قیمت، «شخصك فوقده» بر غیر مجرد بدیی شایسته، در ادبیات شخصیتدن بحث ایدرکن آکلاتدیفیز وجهله، مختلف برطاقم سبیلر آتنده، بزم قلاسیق ادبیاتر عجمیلرکی کی شخصی وصیمی برماهیت آلاماش، عجم شکلری هان یک آراستنا ایله عینا کی قبول ایتش، اولره کندی روحندن فضله برشی علاومنه اکثریتله موفق اولاماشدر. «توبوغ» کی دها زیاده آذری وچتای لهجهلری ادبیاتلرینه مخصوص متروک برقاچ شکل ایله، بدرجهیه قدر شرقلری، برده اسکی بوغ آیتلریک اسلامی بر شکل آتنده یاشاماسی دیمک اولان «مولد» ی استنا ایدمچک اولورسوق، غزللرمن، قصیده لرمن، مرثیه لرمن، خسه طرزنده کی اثرلرمن، عجمیلرک بو طرزده کی اثرلرندن هان هان فرقسزدردیه بیلیر. «احدی نك» اسکندرنامه سنی، «شیخی نك» خسرو شیرین سنی، «جلیل نك» دیلا وچنون سنی، «عطائی نك» خسه سنی عجمجه تورنکلرندن فرق ایتدیرمچک اساس فرقلری یوقدر؛ آراده کی فرقلر، فردی شخصیتلره و محلی خصوصیتلره حاذ جزئی وقسمی شیردرکه، قلاسیق تورک ادبیاتنه مثلاً عجمکی کی بارز بر شخصیت ویره میور. تورکلرک بو امت دوره سنی مخصوص اولان و کندی روحلری، شخصیتلری - بو دورک قابلیتی نسبتده - احتوا ایدن یگانه محموللری، ملی وزن ایله وجوده کتیدکلری تکیه ادبیاتی شکلیدرکه، اسکی حوث عنصرلریک یکی مدنیت عنصرلریله امتراچندن حصوله کلشدر. مع مافیه، نه قدر عجم تأثیرندن قورتولاماش اولورسه اولسون، تورک ادبیاتنک بو مشترک امت دوره سنده کی شکلاری ده، «تقیق» برشی اولمقدن زیاده «مشترک بر قیمت»، فردی شخصیتک فوقده «بدیی بر شایسته» در. یالکز، شکلک قوم دوره سنده کی «قیمت» درجه سیه، امت دوره سنده کی قیمت درجه سی آراسته انی مهم فرقلر اولدیفنی، امت دوره سنده کی شکلارده «تقیق» عنصرک انی مهم بروقی بولوندیفنی، علم تلقیسنده و آلیاده برلک اساسی اوزرینه قورولاجق یاریشکی ملت دوره سنده ایسه بو شکلی قیمتک «تقیق» عنصر دها فضله موقع آیره رق بو صورته ملی و فردی شخصیتلرک سربست انکشافه دها کنیش برساحه برافه جفنی اونونمالمالی ز.

کورسی زاده محمد فؤاد

ضروری براصطفا یایدی؛ مختلف شکلر آراسته کندیسنه اک اوینون کلنلری آلمقله برابر اوشکللری کندی حرنه لایضله ایدوردی؛ اولره کندی روحی صوقدی. بر طرفدن بومهلایی یاپارکن، دیگر طرفدن، آلدیفنی شکلرک ترتیب طرزینده کندی روحنه، روحنک ایجاباتنه کوره دیکشدری: «فردوسی» شهنامی، «نظامی» خسه نی شخصی ده لاریله اک یوکسک تکمل درجه سنی چقاردیلر. اوندن صوکر، کرک شهنامه، کرک خسه شکلری آرتق هان هیچ برتحوله اوغرامادی؛ موضوع، موضوعک تقسیماتی، یعنی عمومی بلان ثابت قالدی. اوقدرکه حتی هر موضوعک وزنی بیه تقرر ایتدی: شهنامه وزنی ناصل قطعی و معین ایسه، خسه نی تشکیل ایدن بش موضوعدن هر برینک وزنی ده آز جوق معین کیدر؛ اولره، شاعرلرک ذوق وهوسه کوره یک آز تحول ایتشدر. مقدمه و خاتمه ده شاعرک حیاته، کتابک نه سبیله تنظیم ایدیلدیکنه، هانکی حکمداره قدیم اولوندیفنه دأثر یک محدود و اساس اعتبارله یه عنعنوی قسملر استنا ایدیله چک اولورسه، خسه یازان شاعرلر ایچون، آراده بر ایراد اولونان غزللردن باشقا شخصیته کوسره چک بر منفذ یوق کیدر. ایسته بواعتبار ایله، اسلامیت تأثیری آتنده کی ایران ادبیاتی عرب شکلری کندی روحنه کوره تعدیللره اوغرا تمقله برابر، اوشکللر در حال عنعنویه شمش، هیچ بر بویوک انکشافه اوغرامه دن تبیلر و تحجره معروض قالمشدر. یعنی دیمک اولیورکه مشترک اسلام مدینتی تأثیری آتنده وجوده کلن ایران شکلاری ده، معشری ادبیات وجدانتنک عنعنوی بر افاده سیدر. چونکه ایران ادبیاتی بونلری عیناً یایغی بر تقلید صورتیه آلاماش، اولره کندی روحی صوقشدرکه، بونکده سبیلرینی اولکی مقاله مزده آکلاتمشدق.

شکلرک تنوعی، اولره ده کی «تقیق» ک تحوللره اوغراماسی، فردی ادبیات شخصیتلریک تشکیلعه علاقه داردر. قوم دوره سنده خارجی عنصرلردن مصون قالان ادبیات شکلری، اصلی اولمقله برابر جوق محدوددر؛ مشترک مدنیت دوره سنده، شکلر، مختلف عنصرلرک بربریه امتزاجی سایه سنده، آز جوق تنوعه مظهر اولور؛ آنجاق بودورده ده «شکل» ک فردی شخصیتلر اوزرنده مستبدانه برنفوذی واردرکه، اک بویوک واک قوتلی شخصیتلرکیله اوندن قورتولامادق لری کورورز. دیمک اولیورکه ایلک قومی دورده اولدیفنی کی بو ایکنجی دورده ده «شکل» علی العاده مشترک برته تقیق دکل، اصل معناسیه «مشترک